Veiligheidsbeleid

Beleid voor het bewaken van de sociale, fysieke en digitale veiligheid op de scholen van OOadA

2024

Theo Thijssen

Inleiding

De scholen van Stichting Openbaar Onderwijs aan de Amstel (OOadA) zijn een veilige plek waar leerlingen en personeel met plezier leren en werken en waar zij zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Ons veiligheidsbeleid heeft als doel de fysieke veiligheid op onze scholen te waarborgen en om alle vormen van grensoverschrijdend gedrag binnen de schoolsituatie[1] te voorkomen en daar waar grenzen toch overschreden worden, adequate maatregelen te nemen om verdere escalatie te voorkomen, zorg te dragen voor de slachtoffers en het veiligheidsbeleid verder aan te scherpen.

De Wet 'Veiligheid op school' verplicht scholen om een sociaal veilige schoolomgeving te realiseren. De wet stelt de volgende drie punten centraal:

- Het voeren van een sociaal veiligheidsbeleid;
- Beleggen van de volgende taken bij een persoon: een vast aanspreekpunt voor leerlingen en ouders en coördinatie van het anti-pestbeleid.
- Verplichte monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen;

In het veiligheidsbeleid van OoadA komt aan bod hoe wij als stichting preventief en curatief werken, teneinde een veilig werk- en schoolklimaat te scheppen en te handhaven voor alle betrokkenen en hoe wij de effecten van ons beleid jaarlijks volgens de wettelijke verplichting meten, evalueren en waar nodig aanpassen.

Dit Veiligheidsbeleidsplan is vastgesteld door het College van Bestuur en goedgekeurd door alle scholen en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

[1] Onder de schoolsituatie wordt binnen de school, op en direct rond het schoolplein en tijdens de door school georganiseerde uitjes bedoeld.

Inhoudsopgave

Inleiding **2**

Inhoudsopgave **3**

Hoofdstuk 1: Preventief **4**

1.1 Gedragsafspraken OoadA 4

1.2 Wettelijk verplichte functies school 4

1.3 Pedagogisch klimaat en schoolafspraken

1.4 BHV en ontruimingsplan 5

1.5 Privacy 5

Hoofdstuk 2: Curatief **6**

2.1 Pestgedrag 6

2.2 Grensoverschrijdend gedrag 6

2.3 Calamiteiten

2.4 Weerwaarschuwingen en continuïteit onderwijs 7

2.5 Integriteitscode en Klokkenluidersregeling 7

2.6 Klachtenroute 7

Hoofdstuk 3: Monitoring, borging en evaluatie **8**

3.1 Sociale veiligheid leerlingen 8

3.2 Veiligheid medewerkers 8

3.3 Implementatie, borging, evaluatie en ontwikkeling 9

Bijlagen 10

Bijlage 1: Gedragscode OOadA

Bijlage 2: Handboek informatiebeveiliging en privacy

Bijlage 3: Privacyreglement

Bijlage 4: Protocol Sociale Veiligheid Theo Thijssenschool

Bijlage 5: Protocol grensoverschrijdend gedrag (af volgens jaarplan eind 2024-2025)

Bijlage 6: Richtlijnen in tijden van calamiteiten

Bijlage 7: Klokkenluidersregeling volgt door OOadA

Bijlage 8: Ontruimingsprotocol en plan Theo Thijssen

Bijlage 9: Klachtenregeling OOadA - volgt door OOadA

Bijlage 10: Integriteitscode

Bijlage 11: Weerswaarschuwingen

Hoofdstuk 1: preventief

1.1 Gedragsafspraken OOadA

OOadA is als stichting verantwoordelijk voor het bieden van een veilige werkomgeving aan onze medewerkers en het bieden van hoogwaardig effectief onderwijs aan onze leerlingen in een veilige sfeer. Om deze veilige omgeving te creëren is het nodig om te formuleren welk gedrag wij verwachten van ouders en leerlingen als voorwaarde stellen voor onze medewerkers en duidelijk te maken wat wij als grensoverschrijdend gedrag zien.

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan dat iemand een ander schade toebrengt op fysiek, mentaal of emotioneel vlak. Dat kan door bijvoorbeeld seksuele intimidatie, pesterijen, discriminatie of agressie[2].

De leerlingen leren wij dat ze zich moeten houden aan de geldende schoolregels (zie 1.3), en dat we op geen enkele school pesten, schelden en vloeken, fysiek geweld of de dreiging daarvan, seksuele intimidatie, racisme en discriminatie tolereren. Ook van ouders tolereren wij pesten, schelden en vloeken, fysiek geweld of de dreiging daarvan, seksuele intimidatie, racisme en discriminatie niet. Daarnaast verwachten wij dat ouders respect tonen voor de professionaliteit van de leerkracht, in de schoolsituatie medewerkers, leerlingen en andere ouders respectvol benaderen en de door de school aangeboden informatie lezen.

Voor medewerkers en leidinggevenden binnen OOadA is een gedragscode opgesteld (zie bijlage 1).

1.2 Wettelijk verplichte functies school

Onze school heeft de volgende wettelijk verplichte functies over de sociale veiligheid als volgt georganiseerd en belegd:

- Anti-pestcoördinator. De anti-pestcoördinator formuleert beleid ter preventie van pestgedrag en fungeert als klankbord voor collega's met vragen over voorkomen van en omgaan met pestgedrag. Daarnaast is de anti-pestcoördinator aanspreekpunt voor leerlingen en/of ouders wanneer zij pestgedrag vertonen of te maken krijgen met pestgedrag. Deze taak wordt vervuld door: Timo Bakker
- Intern contactpersoon. Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen bij de interne contactpersoon terecht met vragen, problemen en/of klachten van welke aard ook. Daarnaast fungeert deze persoon specifiek als aanspreekpunt voor leerlingen en/of ouders wanneer zij pestgedrag vertonen of te maken krijgen met pestgedrag. De intern contactpersoon biedt bij alle vragen, problemen of klachten een luisterend oor en kan de melder begeleiden om de problematiek bespreekbaar te maken of doorverwijzen om de klacht kenbaar te maken. Deze taak wordt vervuld door: Kris Broertjes en Lieselot Moed
- Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling. De aandachtsfunctionaris heeft een coördinerende rol bij de uitvoering van de stappen van de meldcode[3] indien er een vermoeden is van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Deze taak wordt vervuld door: Nienke Groenewege en Timo Bakker

[2] bron: slachtofferhulp.nl
[3] https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode

1.3 Pedagogisch klimaat & schoolafspraken

Op alle scholen van OOadA wordt actief gewerkt aan een positief pedagogisch klimaat. Op bestuursniveau is het beleidskader ‘gedrag is een vak’ geformuleerd en de scholen operationaliseren dat op schoolniveau. Op onze school hebben wij daar invulling aan gegeven door de KiVa-methode te hanteren. De KiVa-methode is een preventief en interventieprogramma dat gericht is op het bestrijden van pesten op scholen. Het is ontwikkeld in Finland en wordt wereldwijd toegepast. De methode richt zich op het creëren van een veilige schoolomgeving door leerlingen, leerkrachten en ouders te betrekken.

De belangrijke elementen uit de KiVa-methode zijn:

1. Educatie: Leerlingen worden bewust gemaakt van pesten en de gevolgen ervan. Dit gebeurt door lessen en activiteiten die empathie en sociale vaardigheden bevorderen.
2. Preventie: Scholen voeren preventieve programma's uit om pesten voor te zijn, zoals het opstellen van regels en het bevorderen van een positieve groepsdynamiek.
3. Interventie: Wanneer pestgevallen zich voordoen, worden er gerichte maatregelen genomen om de situatie aan te pakken. Leerkrachten ontvangen training om effectief te reageren op pesten en de betrokken leerlingen te ondersteunen.
4. Monitoring: Het programma omvat ook het monitoren van de situatie op school en het evalueren van de effectiviteit van de genomen maatregelen.

De KiVa-methode is wetenschappelijk onderbouwd en heeft bewezen succesvol te zijn in het verminderen van pesten en het verbeteren van de sociale sfeer op scholen. Volgens deze methode volgen wij ook een een zevental schoolregels:

1. We doen aardig tegen elkaar en behandelen anderen met respect.
2. Samen maken wij er een fijne groep van.
3. We praten met elkaar (en gebruiken daarbij ik-taal).
4. We willen dat pesten stopt!
5. We gaan goed met elkaar om.
6. We helpen elkaar.
7. We komen voor elkaar op.

1.4 BHV en ontruimingsplan

Volgens de wet moeten er altijd minimaal twee BHV'er aanwezig zijn, OoadA bekijkt per school met behulp van de risico-inventarisatie en -evaluatie RI&E hoeveel BHV'ers er nodig zijn. Elke dag moet er binnen de school een BHV-er aanwezig zijn. Afhankelijk van het gebouw en het leerlingaantal kan het zijn dat de school meer BHV'ers nodig heeft.

De volgende medewerkers zijn gecertificeerd BHV’er:
Stefan Roskam, Kim de Vries, Miranda Lewis, Caro Groenewoud, Mica Starcevic, Ab Overbeek, Younes Jabboury en Laura Bouma.
Op school zijn een ontruimingsplan en ontruimingsprotocol aanwezig. Jaarlijks vinden er ontruimingsoefeningen plaats. Het ontruimingsplan en ontruimingsprotocol zijn te vinden in bijlage 8.

1.5 Privacy

Informatie en ict zijn noodzakelijk in de uitvoering van het onderwijs. Omdat we met persoonsgegevens van medewerkers, leerlingen en anderen werken, is privacywetgeving daarop van toepassing. Deze wetgeving bepaalt niet alleen onder welke voorwaarden persoonsgegevens gebruikt mogen worden, maar geeft ook aan dat er passende technische en organisatorische maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy (afgekort: IBP) genomen moeten worden om persoonsgegevens te beschermen. Hiervoor is er binnen OOadA een handboek IBP opgesteld (zie bijlage 2). Dit handboek is bedoeld om uitvoering te geven aan het IBP-beleid op schoolniveau. In het handboek staan richtlijnen, procedures, afspraken en praktische handreikingen die nodig zijn om informatiebeveiliging en privacy goed te regelen. Het handboek omvat met name de organisatorische maatregelen. Deze maatregelen nemen we niet alleen omdat de wet dit voorschrijft, maar ook op basis van de normen en waarden die wij vanuit onze visie op onderwijs met elkaar delen en uitdragen. Verder hebben ouders het recht om te weten welke gegevens er van hen en van hun kinderen worden verzameld door de school en voor welke doeleinden deze gegevens verzameld worden. Hoe OOadA omgaat met privacy staat in het privacyreglement (bijlage 3). Met het privacy reglement voldoet het bestuur van OOadA aan zijn wettelijke informatieplicht.

Hoofdstuk 2: curatief

Ondanks dat er op de scholen preventief gewerkt wordt aan gedragsverwachtingen en omgaan met elkaar, kan er gepest worden en worden er soms grenzen overschreden. Mochten deze incidenten voorkomen dan vinden wij het belangrijk dat de betrokkenen weten bij wie ze moeten zijn (zie paragraaf 1.2) en vinden wij het belangrijk dat duidelijk is welke stappen worden ondernomen wanneer er sprake is van ongewenst gedrag. In het anti-pestprotocol (zie bijlage 4) en het protocol grensoverschrijdend gedrag (zie bijlage 5) is dit terug te lezen. Regelmatig worden de protocollen geëvalueerd, geüpdatet en onder de aandacht gebracht bij het team, leerlingen en ouders.

2.1 Pestgedrag

Volgens de wetgeving heeft iedere school een anti-pestcoördinator en is er een persoon aangewezen als aanspreekpunt voor (zorgen over) pesten (zie paragraaf 1.2). In het anti-pestprotocol (zie bijlage 4) staat beschreven welke stappen er binnen de school ondernomen worden wanneer er zich een pestincident voorkomt. Dit zorgt ervoor dat er op de school een gezamenlijke en gelijke aanpak is in het benaderen van pestsituaties en dat het helder is voor ouders en kinderen tot wie zij zich kunnen richten met zorgen en/of problemen.

2.2 Grensoverschrijdend gedrag

We vinden het belangrijk dat leerlingen met plezier naar school gaan. We werken met elkaar aan het creëren van een fijne, prettige en veilige sfeer op school. Daarom is het van belang om aan te geven waar onze grenzen liggen wat betreft gedrag en hoe we optreden wanneer er sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

Leerlingen zijn nog in ontwikkeling, dus bij OOadA erkennen we dat het onvermijdelijk is dat grenzen soms overschreden worden. De scholen registreren het incident, we benoemen de grens opnieuw en spreken onze verwachtingen uit. We laten duidelijk weten aan de leerling(en) en waar nodig de ouders, wat de consequenties zijn van aanhoudend overschrijden van de grenzen. In bijlage 5 is te lezen hoe de school uitvoering geeft aan deze uitgangspunten en welke stappen specifiek ondernomen worden wanneer een grens door een leerling overschreden wordt.

Wij erkennen het feit dat ouders de educatie van hun kinderen aan onze stichting toevertrouwen en tonen begrip wanneer de emoties bij ouders hoog op kunnen lopen en daarbij grenzen overschreden worden, wel zullen de scholen het incident registreren, de grens opnieuw benoemen, de verwachtingen weer uitspreken en duidelijk laten weten wat de consequenties zijn van het opnieuw overschrijden van de grenzen.

Voor de medewerkers van OOadA geldt dat er bij het niet naleven van de gedragscode een gesprek volgt met de leidinggevende waarin concrete en tijdgebonden verbeterafspraken worden gemaakt. Wanneer verdergaande maatregelen nodig blijken, wordt hierin de CAO gevolgd.

2.3 Calamiteiten

Wanneer een incident, extern voorval of situatie zeer ernstig is en de gang van zaken op de school ontwricht wordt, of ontwricht dreigt te worden, wordt er gesproken van een calamiteit. In het geval van een calamiteit gaat het protocol calamiteiten (zie bijlage 6) in gang.

2.4 Weerwaarschuwingen en continuïteit onderwijs

In bijlage 11 wordt weergegeven hoe OOadA handelt bij de drie kleurcodes van het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI).

2.5 Integriteitscode en Klokkenluidersregeling

OOada heeft een integriteitscode opgesteld (zie bijlage 10), wanneer een werknemer een (vermoeden van een) misstand heeft zal er binnen OOadA en/of door de externe vertrouwenspersoon onderzoek naar deze melding worden gedaan volgens de wettelijk verplichte klokkenluidersregeling (zie bijlage 7). Deze regeling wordt beschikbaar gemaakt op een openbare plek, vrij toegankelijk voor alle medewerkers.

2.6 Klachtenroute

Zowel de school als het schoolbestuur spannen zich in om een veilig schoolklimaat te creëren. Een veilig schoolklimaat zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen van de school. Wij gaan ervan uit dat klachten en verschillen van inzicht over de dagelijkse gang van zaken in de school in eerste instantie in goed overleg tussen leerlingen, ouders, personeel en schoolleiding worden opgelost of afgehandeld. Mocht dat echter niet mogelijk zijn gezamenlijk tot een oplossing te komen, kan een beroep gedaan worden op de klachtenregeling van ons schoolbestuur OOadA.

In de klachtenregeling van Stichting OOadA (zie bijlage 4) is geregeld waar (wettelijke vertegenwoordigers van) betrokkenen van de school een schriftelijke klacht kunnen indienen en op welke manier dit dient te gebeuren.

Hoofdstuk 3: Monitoring, borging en evaluatie

Directie en CvB zijn verantwoordelijk voor de implementatie en het borgen van het veiligheidsbeleid. In dit hoofdstuk lichten wij toe hoe wij de uitvoering op dit plan monitoren, borgen en evalueren.

3.1 Sociale veiligheid leerlingen

Conform de wettelijke eisen meten alle scholen jaarlijks de sociale veiligheid en tevredenheid bij de leerlingen uit groep 6 t/m 8. Tevens zetten wij tweejaarlijks een tevredenheidsenquête uit onder alle ouders. De resultaten worden (bij voldoende respons) gepubliceerd op scholenopdekaart.nl van Vensters. De uitkomsten van deze enquêtes worden zowel binnen het team besproken, als tijdens de jaarlijkse kwaliteitsgesprekken met het bestuur. Waar nodig wordt een verbeterplan geformuleerd en uitgevoerd.

Incidenten van grensoverschrijdend gedrag worden in het leerlingdossier geregistreerd en dit wordt regelmatig bekeken op schoolniveau, aan de hand van het overzicht wordt vastgesteld of een interventie of beleidsverandering nodig is.

Daarnaast registreren de leerkrachten op al onze scholen jaarlijks in het leerlingvolgsysteem per kind de sociaal-emotionele ontwikkeling, opvallende uitkomsten worden door de leerkracht met de intern begeleider besproken.

Op bestuurlijk niveau wordt tweejaarlijks via een scan gemeten hoe het beleidskader 'Gedrag is een vak' wordt uitgevoerd, en worden waar nodig interventies voorgesteld.

3.2 Veiligheid medewerkers

Een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) vormt de basis van het arbobeleid van bestuur. De RI&E helpt om arbeidsrisico's ten aanzien van veiligheid, gezondheid en welzijn in kaart te brengen en die risico's aan te pakken met de juiste maatregelen. Het doel hiervan is om zo een veilige en gezonde werkplek te waarborgen. Het is voor elke school en andere locaties waar medewerkers werkzaam zijn verplicht om een RI&E uit te voeren. In opdracht van OOadA wordt er om de vier jaar, of wanneer er een aanzienlijke verandering binnen de organisatie plaatsvindt (bijvoorbeeld een extra locatie) een risico-inventarisatie gemaakt. Voor de uitvoering van de RI&E wordt gebruikgemaakt van de specifieke branche RI&E in het digitale portaal van Arbomeester.
De RI&E Arbomeester genereert een rapport van de knelpunten uit de inventarisatie en dit is de basis voor een plan van aanpak voor elke locatie. Om te komen tot een rapport worden er twee lijsten ingevuld:

1. De risico-inventarisatie lijst door de directeur, met evt ondersteuning van de conciërge en de bhv-er / preventiemedewerker /administratief medewerker mbt gebouw, personeel, arbeidsomstandigheden etc.
2. Quickscan personeel. Elke personeelslid vult anoniem een vragenlijst in over zowel de fysieke als sociale veiligheid op de school en het gebouw.

Aan de hand van een prioriteitenmatrix wordt er in samenspraak met de HR-adviseur Inzetbaarheid een plan van aanpak opgesteld en wordt er een planning gemaakt voor het oplossen van de knelpunten en de

opvolging hiervan. Het is wettelijk verplicht om de uitkomsten van RI&E, de quickscan en de plannen van aanpak extern te laten toetsen door een deskundige alvorens de RI&E kan worden afgerond. De uitvoering van het plan van aanpak kan afhankelijk van de prioritering van de risicoklassen een doorlooptijd hebben van 1 dag tot meerdere jaren.

3.3 Implementatie, borging, evaluatie, en ontwikkeling

Voor de jaarlijkse evaluatie van het veiligheidsbeleid worden de leerlingenquêtes, incidentenregistratie en de jaarverslagen van de interne contactpersonen en externe vertrouwenspersoon als input gebruikt. Dat wordt vierjaarlijks aangevuld met de uitkomsten van de risico-inventarisatie. Aan de hand van deze analyses en evaluaties wordt waar nodig een beleidswijziging voorgesteld. Beleidswijzigingen worden in samenspraak met de betrokkenen opgesteld en aan de medezegschapsra(a)d(en) voorgelegd.

DE 7 KIVA-REGELS

1. We willen samen een groep zijn want dat is fijn

2. Boos, verdrietig, blij: houd rekening met mij

3. We horen er allemaal bij: ik, hij en ook jij

4. We verschillen allemaal, dat maakt ons speciaal

5. We gaan goed met elkaar om

6. We helpen elkaar

7. We komen voor elkaar op